Lietas arhīva Nr. C-2348-21/39
ECLI:LV:RVPT:2021:0408.C30666120.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 8. aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Sanita Strakše
ar tiesas sēdes sekretāri Kristu Gavriloviču,
piedaloties prasītājas pilnvarotajai pārstāvei /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "Latvenergo" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] AS "Latvenergo" cēlusi prasību tiesā pret /pers. B/ par parāda piedziņu, kurā lūdz tiesu:
- piedzīt no atbildētāja parādu 4541,71 EUR;
- piedzīt no atbildētāja nokavējuma procentus par maksājumu kavējumu par laika periodu no 2017. gada 1. februāra līdz 2017. gada 2. novembrim 60,66 EUR;
- piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. augustam 454,18 EUR;
- piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus;
- noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no nenomaksātās pamatparāda summas.

[2] Prasība pamatota ar šādiem apstākļiem.

[2.1] Kopš 2003. gada jūlija starp pusēm pastāvēja līgumattiecības (līgums Nr. CP4200085) par elektroenerģijas piegādi atbildētāja objektam /adrese/. Vēlāk objekta adrese mainīta uz /adrese/.

Saskaņā ar minēto līgumu objektam tika pārdota un piegādāta elektroenerģija, savukārt atbildētājs veica apmaksu par patērēto elektroenerģiju.

[2.2] Kopš 2015. gada 1. janvāra mājsaimniecības lietotājiem tika atvērts elektroenerģijas tirgus, un visiem mājsaimniecību lietotājiem bija jāizvēlas elektroenerģijas tirgotājs un jānoslēdz ar to līgums.

Tā kā atbildētājam jau bija spēkā esošs līgums ar prasītāju, viņam tika nosūtīts piedāvājums izvēlēties sev vēlamo elektroenerģijas tirgotāju vai kādu no prasītājas piedāvātajiem produktiem.

[2.3] Atbildētājam tika nosūtīts līguma piedāvājums ar produkta *Elektrum Universālais* un norēķinu veidu *Izlīdzinātais maksājums*. Atbildētāja ziņā bija šo piedāvājumu pieņemt vai nepieņemt, un izvēlēties citu produktu vai cita tirgotāja piedāvājumu.

Atbildētājs, neizvēloties neviena tirgotāja piedāvājumu, bez iebildumiem turpināja lietot elektrību un maksāt par to.

[2.4] Pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma Pārejas noteikumu 35. pantu un ievērojot, ka atbildētājs nebija noslēdzis nevienu līgumu par elektroenerģijas tirdzniecību, no 2015. gada 1. janvāra prasītāja kā esošā tirgotāja nodrošināja atbildētājam elektroenerģijas tirdzniecību universālā pakalpojuma ietvaros.

Prasītāja universālā pakalpojuma nosacījumus iekļāva produktā *Elektrum Universālais*, kas atbildētājam stājās spēkā no 2015. gada 1. janvāra ar līgumu Nr. 1003536208. Ieviešot jaunu norēķinu sistēmu, 2015. gada augustā visiem lietotājiem tika mainīti līgumu identifikācijas numuri, un atbildētāja līguma numurs mainījās uz 67595300009.

[2.5] Līguma darbība katru gadu tika pagarināta uz nākamo gadu, par to informējot atbildētāju.

2015. gada 2. novembrī atbildētājam pa pastu uz līgumā norādīto korespondences adresi /adrese A/, nosūtīts piedāvājums turpmākajam periodam izvēlēties produktu *Elektrum Izdevīgais 600+*, norādot, ka, ja atbildētājs neapstiprinās jauno produktu, no 2016. gada 1. janvāra elektrība tiks piegādāta pēc līdzšinējā produkta noteikumiem. Atbildētājs jauno produktu neapstiprināja, tādēļ no 2016. gada 1. janvāra elektrības tirdzniecība tika turpināta pēc produkta *Elektrum Universālais* nosacījumiem.

2016. gada 1. novembrī atbildētājam pa pastu uz līgumā norādīto korespondences adresi tika nosūtīta informācija par jauno *Elektrum Universālais* elektrības cenu nākamajam periodam no 2017. gada 1. janvāra.

Noslēgtā līguma nosacījumi atbildētājam bija pieejami arī prasītājas klientu apkalpošanas portālā www.elektrum.lv.

[2.6] 2017. gada 10. aprīlī atbildētājam pa pastu uz līgumā norādīto korespondences adresi tika nosūtīts atgādinājums par kavētu maksājumu, kurā prasītāja brīdināja, ka, nesaņemot parāda samaksu, prasītāja mainīs norēķinu metodi no *Izlīdzinātā maksājuma* uz *Rēķinu*.

Parāds netika samaksāts, tādēļ prasītāja no 2017. gada 1. jūnija mainīja atbildētāja norēķinu kārtību.

[2.7] 2017. gada 11. oktobrī atbildētājam uz līgumā reģistrēto e-pasta adresi /elektroniskā pasta adrese/ nosūtīts brīdinājums par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu, informējot, ka, ja līdz 2017. gada 31. oktobrim netiks saņemts maksājums, prasītāja vērsīsies AS „Sadales tīkls" ar lūgumu pārtraukt elektroenerģijas piegādi.

Atbildētājs maksājumu neveica, un prasītāja 2017. gada 1. novembrī lūdza sistēmas operatoru pārtraukt elektroenerģijas piegādi.

[2.8] 2017. gada 2. novembrī līgums ar atbildētāju tika izbeigts, jo objektam mainījās elektroenerģijas tirgotājs un lietotājs.

Pēc prasītājas datiem minētajā objektā līdz 2017. gada 2. novembrim ir izveidojies parāds par patērēto elektroenerģiju, maksu par pieslēguma nodrošināšanu, obligātā iepirkuma komponenti, pārvaldes un sadales pakalpojumiem un rēķina nosūtīšanu pa pastu 4541,71 EUR apmērā un nokavējuma procenti par maksājumu kavējumu 60,66 EUR.

[2.9] 2018. gada 18. aprīlī atbildētājam pa pastu uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtīts brīdinājums par parāda samaksu līdz 2018. gada 10. maijam. Uz minēto brīdinājumu atbildētājs nav reaģējis, parādu nav apstrīdējis, bet labprātīgi nemaksā, līdz ar to viņa rīcība vērtējama kā piekrišana

parādam. Atbildētājs ar savu rīcību ir radījis prasītājas tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājai radušies zaudējumi nesamaksātās summas apmērā.

[2.10] Prasītāja saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu aprēķinājusi arī likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. augustam 454,18 EUR apmērā.

[3] Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra noteikumu Nr. 50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 44., 87. punktu, Civillikuma 1425., 1512., 1587., 1716., 1717., 1757., 1759., 1765., 1770., 1775., 1779., 1811., 2021., 2107., 2109., 2035. pantu.

[4] 2020. gada 15. oktobrī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norāda, ka prasību atzīst daļēji, jo nepiekrīt prasības summai.

[5] Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotā pārstāve /pers. A/ uzturēja prasību un lūdza tiesu to apmierināt.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdi informēts likumā noteiktajā kārtībā. No atbildētāja e-pasta adreses saņemta vēstule (bez droša elektroniska paraksta), kurā lūgts atlikt lietas izskatīšanu sakarā ar atbildētāja veselības stāvokļa dēļ.

Tiesa atzinusi atbildētāja neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnojošu, un šādos apstākļos tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu iespējams izskatīt lietu atbildētāja prombūtnē.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[6.1] Civillikuma 1402. pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

2003. gada 9. jūlijā starp AS "Latvenergo" un /pers. B/ noslēgts līgums Nr. CP4200085 par elektroenerģijas piegādi un lietošanu /adrese/.

[6.2] Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra noteikumu Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 34. punktu mājsaimniecības lietotāja pienākums ir elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai universālo pakalpojumu sniedzošā tirgotāja norādītajā termiņā un veidā veikt maksājumus par tirgotāja piegādāto elektroenerģiju, sistēmas operatora sniegtajiem sistēmas pakalpojumiem, citiem pakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponentēm.

Saskaņā ar lietas materiāliem pievienoto 2016. gada 1. novembra līgumu Nr. 67595300009 par elektroenerģijas tirdzniecību, kas noslēgts starp AS „Latvenergo" kā tirgotāju, no vienas puses, un /pers. B/ kā lietotāju, no otras puses, redzams, ka elektroenerģijas cena noteikta 0,05116 EUR/kWh (0,6190 EUR/kWh ar PVN 21 %).

Saskaņā ar līguma I daļas noteikumiem norēķinu veids noteiks „izlīdzinātais maksājums", norēķinu termiņš – līdz katra mēneša beigām par iepriekšējo mēnesi, nokavējuma procenti noteikti 0,15 % apmērā par katru kavējuma dienu.

Papildus elektroenerģijas cenai tirgotājs rēķinā vai izlīdzinātajā maksājumā iekļauj maksu par sistēmas pakalpojumiem, palīgpakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponentēm, pamatojoties uz sistēmas operatora sniegto informāciju.

[6.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civillikuma 1838. panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

No lietas materiāliem pievienotajiem rēķiniem un parāda aprēķina redzams, ka atbildētājam laika periodā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 2. novembrim ir izveidojies parāds par patērēto elektroenerģiju objektā /adrese/, 4541,71 EUR apmērā.

2018. gada 18. aprīlī prasītāja nosūtījusi atbildētājam brīdinājumu par parāda samaksu, kurā norāda, ka gadījumā, ja atbildētājs neveiks parāda, kas izveidojies laika periodā no 2017. gada 1. februāra līdz 2017. gada 2. novembrim, 4615,11 EUR apmērā samaksu līdz 2018. gada 10. maijam, prasītāja vērsīsies ar prasību tiesā.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu pilnībā vai daļēji izpildījis savas saistības, un tiesai nav pamata apstrīdēt prasītājas iesniegtos pierādījumus un veikto aprēķinu. Rakstveida paskaidrojumos norādot, ka nepiekrīt parāda summai, atbildētājs nav sniedzis nekādus argumentus, kas paustu viņa iebildumu būtību, tai skaitā – apstrīdētās parāda summas daļu. Atbildētājs nav arī iesniedzis nekādus pierādījumus, kā, piemēram, samaksu apliecinošus dokumentus, kas iespējami varētu norādīt uz viņa iebildumu būtību.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājam par saņemto elektroenerģiju ir pienākums samaksāt prasītājai nesamaksāto summu.

[6.4] Saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra noteikumu Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 87. punktā noteikts, ka par katru maksājuma kavējuma dienu tirgotājs ir tiesīgs pieprasīt lietotājam nokavējuma maksu līdz 0,15 % no laikus nesamaksātās summas.2

No nokavējuma procentu aprēķina redzams, ka nokavējuma procenti 0,15 % apmērā aprēķināti no laikus nesamaksātās summas par katru maksājuma kavējuma dienu par laika periodu no 2017. gada 1. februāra līdz līguma izbeigšanas dienai, 2017. gada 2. novembrim, kopumā 60,66 EUR apmērā.

[6.5] Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Neveicot samaksu noteiktajos termiņos, atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu, līdz ar ko saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu viņam ir pienākums maksāt likumiskos nokavējuma procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. augustam, uz likuma pamata, un to apmērs ir 454,18 EUR.

Tiesa nekonstatē, ka maksājumu neveikšana būtu saistīta ar atbildētāja pamatotām šaubām par saistības esību un tās apmēru, līdz ar ko nav pamata apsvērt jautājumu par atbildētāja atsvabināšanu no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām.

[7] Tiesa atzīst, ka prasība ir pierādīta un apmierināma, no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenams parāds 4541,71 EUR, līgumiskie nokavējuma procenti 60,66 EUR un likumiskie nokavējuma procenti 454,18 EUR.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodeva 436,90 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,47 EUR.

[9] Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. pantu, 189.pantu, 190. pantu, 195.pantu, 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr. 40003032949, parādu 4541,71 EUR (četri tūkstoši pieci simti četrdesmit vienu *euro* septiņdesmit vienu centu), līgumiskos nokavējuma procentus 60,66 EUR (sešdesmit *euro* sešdesmit sešus centus), likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. augustam 454,18 EUR (četri simti piecdesmit četrus *euro* astoņpadsmit centus) un tiesāšanās izdevumus – samaksāto valsts nodevu 436,90 EUR (četri simti trīsdesmit sešus *euro* deviņdesmit centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,47 EUR (piecus *euro* četrdesmit septiņus centus), kopā piedzenot 5498,92 EUR (pieci tūkstoši četri simti deviņdesmit astoņus *euro* deviņdesmit divus centus).

Noteikt AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr. 40003032949, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6 % (sešu procentu) apmērā gadā no nesamaksātās pamatparāda summas 4541,71 EUR (četri tūkstoši pieci simti četrdesmit viens *euro* septiņdesmit viens cents).

Samaksa par labu AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr. 40003032949, veicama norēķinu kontā Nr. LV93UNLA0050007013441 AS "SEB Banka".

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā.

Tiesnese S. Strakše